
Vergaderjaar 2012–2013

---

33 605 C

Jaarverslag en slotwet provinciefonds 2012

Nr. 1

JAARVERSLAG VAN HET PROVINCIEFONDS (C)
Aangeboden 15 mei 2013

Inhoudsopgave

	blz.
A. ALGEMEEN	5
1. Aanbieding en dechargeverlening	5
2. Leeswijzer	9
B. BELEIDSVERSLAG	10
3. Beleidsprioriteiten 2012	10
4. Beleidsartikelen	13
5. Bedrijfsvoeringparagraaf	18
C. JAARREKENING	19
6. De verantwoordingsstaat	19
7. De saldibalans	20
D. BIJLAGE	23
8. Bijlage 1: Verdiepingsbijlage	23
9. Bijlage 2: Lijst met afkortingen	24
10. Bijlage 3: Lijst van de belangrijke termen en hun betekenis	25

A. ALGEMEEN

1. AANBIEDING EN DECHARGEVERLENING

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Hierbij bieden wij het jaarverslag met betrekking tot de begroting van het provinciefonds over het jaar 2012 aan.

Onder verwijzing naar de artikelen 63 en 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verzoeken wij de beide Kamers van de Staten-Generaal ons decharge te verlenen over het in het jaar 2012 gevoerde financiële beheer.

Ten behoeve van de oordeelsvorming van de Staten-Generaal over dit verzoek tot dechargeverlening is door de Algemene Rekenkamer als externe controleur op grond van artikel 82 van de Comptabiliteitswet 2001 een rapport opgesteld. Dit rapport wordt separaat door de Algemene Rekenkamer aan de Staten-Generaal aangeboden. Het rapport bevat de bevindingen en het oordeel van de Rekenkamer met betrekking tot:

- a. het gevoerde financieel beheer;
- b. de ten behoeve van dat beheer bijgehouden administraties;
- c. de financiële informatie in het jaarverslag;
- d. de saldibalans;
- e. de totstandkoming van de informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering;
- f. de in het jaarverslag opgenomen informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering van het provinciefonds.

Bij het besluit tot dechargeverlening dienen verder de volgende, wettelijk voorgeschreven, stukken te worden betrokken:

- a. het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2012;
- b. het voorstel van de slotwet over 2012, dat met het onderhavige jaarverslag samenhangt;
- c. het rapport van de Algemene Rekenkamer over 2012 met betrekking tot het onderzoek van de centrale administratie van 's Rijks schatkist en van het Financieel jaarverslag van het Rijk;
- d. de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer met betrekking tot de in het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2012 opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten van het Rijk over 2012, alsmede met betrekking tot de Saldibalans van het Rijk over 2012 (de verklaring van goedkeuring, bedoeld in artikel 83, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001).

Het besluit tot dechargeverlening kan niet worden genomen, voordat de betrokken slotwet is aangenomen en voordat de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer is ontvangen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk

De Staatssecretaris van Financiën,
F.H.H. Weekers

Dechargeverlening door de Tweede Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal dat de Tweede Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van ...

De voorzitter van Tweede Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, ter behandeling doorgezonden aan de voorzitter van de Eerste Kamer.

Dechargeverlening door de Eerste Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal dat de Eerste Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van ...

De voorzitter van de Eerste Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, doorgezonden aan de minister van Financiën.

2. LEESWIJZER

Het jaarverslag van het provinciefonds maakt onderdeel uit van de financiële verantwoording van het Rijk maar heeft daarbinnen een eigen bijzonder karakter. Het jaarverslag van het provinciefonds kent in tegenstelling tot een departementaal jaarverslag slechts één beleidsartikel: het provinciefonds. Het beleid dat wordt gevoerd ter realisatie van de algemene beleidsdoelstelling is direct verbonden met dit ene beleidsartikel.

Dit jaarverslag zal de eerdere, op 2012 betrekking hebbende, begrotingen van het provinciefonds (de oorspronkelijk vastgestelde begroting 2012 en de 1ste en 2de suppletoire begrotingen 2012) als uitgangspunt nemen. Terugkijkend op de beleidsprioriteiten zal hierbij de ontwerpbegroting 2012 van het provinciefonds van belang zijn.

Het jaarverslag is verdeeld in twee onderdelen: het beleidsverslag en de jaarrekening.

Het *beleidsverslag* is een terugblik op het gevoerde beleid in 2012. Hierin komt de realisatie van de beleidsprioriteiten aan bod, worden de budgettaire gevolgen van het gevoerde beleid in beeld gebracht en worden beleidsmatige conclusies ten aanzien van de beleidsprioriteiten getrokken. Bovendien wordt in de paragraaf beleidsartikelen stilgestaan bij de prestatiegegevens die betrekking hebben op de beleidsdoelstellingen van het provinciefonds. Hier wordt ook de toelichting gegeven op het verschil tussen de oorspronkelijke vastgestelde begroting en realisatie.

De *jaarrekening* geeft het financiële beeld van het begrotingsjaar 2012 wat betreft het provinciefonds. In dit onderdeel wordt de verantwoordingsstaat en de saldibalans gepresenteerd.

Ten slotte volgen er nog drie *bijlagen* (verdiepingsbijlage, een lijst met afkortingen en een lijst van de belangrijke termen en hun betekenis).

B. BELEIDSVERSLAG

3. BELEIDSPRIORITEITEN 2012

Dit jaarverslag gaat in op de in 2012 gerealiseerde beleidsprioriteiten. Uitgangspunt daarbij is in de eerste plaats de oorspronkelijk in de begroting 2012 geformuleerde beleidsprioriteiten.

Onderdeel A. beschrijft de realisatie van de beleidsprioriteiten in 2012. Vervolgens worden in onderdeel B. de budgettaire en financiële consequenties van deze beleidsprioriteiten weergegeven.

A. Realisatie van de beleidsprioriteiten 2012

Bestuursafspraken 2011–2015

Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen zijn tot bestuursafspraken gekomen over de uitgangspunten en het proces bij de decentralisaties. Deze bestuursafspraken bestaan uit het akkoord dat op 21 april 2011 door vertegenwoordigers van Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen is ondertekend en uit de briefwisseling tussen VNG en Rijk en met de andere partijen, naar aanleiding van de uitspraak van het VNG-congres over dit akkoord.

Op basis van (het kader) in de Bestuursafspraken 2011–2015 hebben vakministeries, waar van toepassing in samenwerking met de medeoverheden, de voor de decentralisaties benodigde conceptwetgeving, structuurvisies en deelakkoorden uitgewerkt. De decentralisaties op het fysieke domein (ruimte, natuur) zijn daarmee nagenoeg gerealiseerd. Door de val van het kabinet Rutte I en het afsluiten van het begrotingsakkoord werd echter de bijbehorende wetgeving op het gebied van natuur controversieel verklaard. Ook kwamen de grote decentralisaties op het terrein van gemeenten (Werken naar Vermogen en Begeleiding) stil te liggen. Desondanks is de uitvoering van veel afspraken, zoals de financiële afspraken (over onder andere de ontwikkeling van het gemeente- en provinciefonds), afspraken op het terrein van vermindering van regeldruk en afspraken over de bovenlokale uitvoering van Jeugdzorg en Werken naar vermogen, voortgezet. Over de invulling van de decentralisatieopgave wordt nader overleg gevoerd tussen Rijk, provincies en gemeenten.

Financiën

De normeringssystematiek «samen de trap op, samen de trap af» is met ingang van 2012 weer in werking gesteld, waarbij 2011 als startpunt gold. Via de normeringssystematiek werken de rijksbezuinigingen en -intensiveringen evenredig door naar het gemeente- en provinciefonds. Gemeenten en provincies leveren op deze manier direct een bijdrage aan het gezond maken van de overheidsfinanciën.

Het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) met de VNG, IPO en UvW heeft in 2012 drie keer plaatsgevonden. In mei rond het verschijnen van de voorjaarsnota, in september rond het verschijnen van de miljoenennota en in december over het regeerakkoord. Het laatstgenoemde overleg was een extra Bofv. Daarnaast zijn er twee extra bestuurlijke overleggen geweest over de Wet Houdbare overheidsfinanciën en over het wetsvoorstel schatkistbankieren, respectievelijk in maart en in oktober. Ook heeft er in juni een overhedenoverleg plaatsgevonden over de gevolgen van het begrotingsakkoord 2013.

Beheersing van het EMU-saldo is een gemeenschappelijke opgave voor het Rijk en de medeoverheden. Sinds 2004 geldt voor de provincies een maximale tekortnorm van – 0,07 procent bbp voor het EMU-saldo. In september 2012 is het wetsvoorstel Houdbare overheidsfinanciën aan de Tweede Kamer aangeboden. In het wetsvoorstel wordt geregeld dat medeoverheden een gelijkwaardige inspanning leveren in het kader van de Europese begrotingsdoelstellingen. Hierbij wordt gestuurd op een macronorm voor het EMU-saldo van de medeoverheden gezamenlijk, conform de wijze waarop sinds 2004 het EMU-saldo van de medeoverheden wordt genormeerd. Er is gekozen voor een macronorm en niet voor een norm voor het EMU-saldo per individuele decentrale overheid, om te voorkomen dat normering van het EMU-saldo van de decentrale overheden onbedoeld knellend uitpakt voor bijvoorbeeld investeringen van de decentrale overheden.

In het Regeerakkoord is het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden herbevestigd. Door het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden daalt de schuld van Nederland en worden tevens de risico's van beleggen voor decentrale overheden gereduceerd. Op 2 november 2012 heeft de Ministerraad met het wetsvoorstel ingestemd, waarna het naar de Raad van State is gestuurd.

In 2012 is het aantal decentralisatie- en integratie-uitkeringen iets vermeerderd. In 2011 waren er in het provinciefonds in totaal 22 decentralisatie-uitkeringen en 1 integratie-uitkering. In 2012 waren dat er respectievelijk 23 en 1.

Per 1 januari 2012 is het nieuwe verdeelmodel voor het provinciefonds ingevoerd. Per brief is de Tweede Kamer geïnformeerd over dit nieuwe verdeelmodel (Tweede Kamer, 2010–2011, 32 500, nr. 6).

B. Budgettaire en financiële consequenties van de beleidsprioriteiten 2012

In het begrotingsjaar 2012 hebben zich twee belangrijke mutaties voorgedaan die verbonden zijn met de realisatie van bovengenoemde beleidsprioriteiten.

Ten eerste door het in 2012 weer in werking stellen van de normeringssystematiek. Het accres kent twee bijstellingsmomenten lopende het jaar en één moment van vaststelling en afrekening na afloop. Op grond van de uitkomst van de netto gecorrigeerde Rijksuitgaven van het tweede bijstellingsmoment in september 2012 is het accres berekend op – 1,43% (negatief). Dit komt overeen met een bedrag van € – 19,2 miljoen (negatief). De vaststelling en afrekening (van het verschil tussen tweede bijstellingsmoment en vaststelling) vindt plaats na afloop van het begrotingsjaar op basis van de stand van het Financieel Jaarverslag Rijk en wordt verwerkt in de 1^e suppletore begroting 2013.

Ten tweede is het bedrag van de decentralisatie- en integratie uitkeringen gestegen van € 541 miljoen in 2011 naar € 1.199 miljoen in 2012. Dit komt voornamelijk door de nieuwe decentralisatie-uitkering «Ontwikkel/OEM variabel» van € 418 miljoen (deze decentralisatie-uitkering komt uit de algemene uitkering), de nieuwe integratie-uitkering «Natuur» van € 308 miljoen en de toevoeging van de onderuitputting 2011 van € 66 miljoen van het Waddenfonds aan de decentralisatie-uitkering «Waddenfonds» in 2012. Daar staat tegenover dat de decentralisatie-uitkering «Uitname

provinciefonds» van € 197 miljoen is opgegaan in de algemene uitkering en bovenstaande decentralisatie-uitkering «Ontwikkel/OEM variabel».

Voor het overige hebben zich in het begrotingsjaar 2012 voor het provinciefonds geen belangrijke mutaties voorgedaan die verbonden kunnen worden aan bovenstaande realisatie van beleidsprioriteiten.

4. BELEIDSARTIKELEN

1. Algemene beleidsdoelstelling

De provinciefondsbegroting maakt onderdeel uit van de Rijksbegroting, maar heeft daarbinnen een eigen bijzonder karakter. Zo kent de provinciefondsbegroting in tegenstelling tot een departementale begroting slechts één beleidsartikel: het provinciefonds. Dit beleidsartikel kent als algemene doelstelling: te bewerkstelligen dat de provincies via het provinciefonds de juiste middelen krijgen toebedeeld om hun taken naar behoren uit te voeren. Deze doelstelling valt uiteen in twee onderdelen:

1. De omvang van de middelen moet adequaat zijn;
2. De verdeling van de middelen moet adequaat zijn.

Verantwoordelijkheid ministers

De fondsbeheerders, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Financiën, zijn verantwoordelijk voor het provinciefonds. De fondsbeheerders zijn niet verantwoordelijk voor de resultaten die provincies met hun bijdrage uit dit fonds realiseren: provincies zijn, met inachtneming van de wet- en regelgeving, autonoom in het voeren van hun beleid bekostigd uit het provinciefonds. Ook de eigen provinciale belastingsopbrengsten kennen deze karakteristiek. Dit in tegenstelling tot de overige inkomstenbronnen van provincies, specifieke uitkeringen en heffingen en retributies. Niet alleen bestedingsrichting, ook de effectiviteit van de inzet van de middelen is een provinciale verantwoordelijkheid, waarin het college van gedeputeerde staten wordt gecontroleerd door de provinciale staten.

Succesfactoren van beleid

Van tijd tot tijd kunnen vragen opkomen of de provincies als collectiviteit geen andere prioriteiten zouden moeten stellen, bijvoorbeeld ter ondersteuning van gezamenlijk onderschreven prioriteiten van het Rijk. In een dergelijk geval kunnen het Rijk en de provincies bestuurlijke afspraken maken over de accenten in de bestedingsrichting van de provincies. De desbetreffende vakministers spelen hier naast de fondsbeheerders een belangrijke rol. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor resultaten blijft bij de provincies.

2. De budgettaire gevolgen van beleid

In de volgende tabel worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven.

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)							
Provinciefonds					Realisatie	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Verschil
	2008	2009	2010	2011	2012	2012	2012
Verplichtingen:	1.212.537	1.321.574	1.482.618	1.268.294	1.686.341	1.116.489	569.852
Uitgaven:	1.205.098	1.329.208	1.482.633	1.268.084	1.686.017	1.116.489	569.528
1.1. Onderzoek en bijdragen organisaties							
1.1.1. Kosten Financiële-verhoudingswet	0	0	553	99	0	100	- 100
1.2. Programmauitgaven							
1.2.1. Algemene uitkering	1.152.787	1.252.646	1.259.046	726.650	487.263	485.089	2.174
1.2.2. Integratie-uitkeringen	52.311	42.202	42.202	42.202	308.410	0	308.410
1.2.3. Decentralisatie-uitkeringen	0	34.360	180.832	499.133	890.344	631.300	259.044
Ontvangsten:	1.205.098	1.329.208	1.482.633	1.268.084	1.686.017	1.116.489	569.528

Toelichting

Onderdeel verplichtingen

Ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting zijn de verplichtingen met € 569.852.000 bijgesteld. Dit bedrag is het saldo van de mutaties die bij 1ste suppletoire (€ 48.107.000), 2de suppletoire (€ 213.252.000) en in de slotwet (€ 308.493.000) zijn aangebracht. Een toelichting op deze mutaties is te vinden in de memories van toelichting van beide suppletoire begrotingen (Kamerstukken II 2011–2012, 33 280 C, nr. 2 en Kamerstukken II 2012–2013, 33 480 C, nr. 2) en in de slotwet.

Onderdeel uitgaven

Kosten Financiële-verhoudingswet

Het gerealiseerde bedrag komt – € 100.000 lager uit dan in de ontwerp-begroting 2012 werd geraamd. Het gerealiseerde bedrag voor kosten Financiële-verhoudingswet komt hiermee op € 0. Een toelichting is te vinden in de slotwet.

Algemene uitkering

De uitgaven van de algemene uitkering van het provinciefonds worden ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde begroting verhoogd met € 2.174.000 en komen daarmee in totaal op € 487.263.000. Bij de 1ste en 2de suppletoire begrotingen hebben eerdere mutaties plaatsgevonden van respectievelijk € – 21.412 000 (negatief) en € 23.006.000 (positief). In de slotwet vindt een mutatie plaats van € 580.000 (positief). Een toelichting op deze mutaties is te vinden in de memories van toelichting van beide suppletoire begrotingen (Kamerstukken II 2011–2012, 33 280 C, nr. 2 en Kamerstukken II 2012–2013, 33 480 C, nr. 2) en in de slotwet.

Integratie-uitkeringen

De uitgaven van de integratie-uitkeringen van het provinciefonds zijn ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde begroting met € 308.410.000 gewijzigd en komen daarmee op € 308.410.000.

Bij de 1ste suppletoire begroting heeft een eerdere mutatie plaatsgevonden van € 1.000 (positief) en in de slotwet van € 308.409.000 (positief). Een toelichting op deze mutaties is te vinden in de memorie van toelichting van de 1ste suppletoire begroting (Kamerstukken II 2011–2012, 33 280 C, nr. 2) en in de slotwet.

Decentralisatie-uitkeringen

De uitgaven van de decentralisatie-uitkeringen van het provinciefonds worden ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde begroting verhoogd met € 259.044.000 en komen daarmee in totaal op € 890.344.000. Bij de 1ste en 2de suppletoire begrotingen hebben eerdere mutaties plaatsgevonden van respectievelijk € 69.518.000 (positief) en € 190.246.000 (positief) en in de slotwet van – € 720.000 (negatief). Een toelichting op deze mutaties is te vinden in de memories van toelichting van beide suppletoire begrotingen (Kamerstukken II 2011–2012, 33 280 C, nr. 2 en Kamerstukken II 2012–2013, 33 480 C, nr. 2) en in de slotwet.

Onderdeel ontvangsten

Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de inkomsten over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde begroting van het provinciefonds voor 2012 worden de ontvangsten ex artikel 4 van de Financiële-verhoudingswet, analoog aan de uitgaven, met € 569.528.000 verhoogd tot € 1.686.017.000.

3. De operationele doelstellingen

De bijdrage van de fondsbeheerders om te komen tot het bewerkstelligen dat de provincies via het provinciefonds de juiste middelen krijgen toebedeeld om hun taken naar behoren uit te voeren wordt geoperationaaliseerd door twee doelstellingen:

- De provincies via het provinciefonds voorzien van voldoende financiële middelen voor het uitvoeren van hun taken;
- Een verdeling van de beschikbare financiële middelen over provincies die elk van de provincies in staat stelt om hun inwoners een gelijkwaardig voorzieningenpakket tegen globaal gelijke lastendruk te kunnen leveren.

Operationele doelstelling 1: De provincies via het provinciefonds voorzien van voldoende financiële middelen voor het uitvoeren van hun taken.

Prestatie-indicator

De jaarlijkse ontwikkeling van de algemene uitkering uit het provinciefonds wordt bepaald door de normeringssystematiek. Dit is een bestuurlijke afspraak tussen Rijk en IPO, die inhoudt dat het provinciefonds zich evenredig ontwikkelt met de netto gecorrigeerde Rijksuitgaven. Het uitgangspunt is «samen de trap op en samen de trap af». Onderdeel van de afspraak is tevens, dat de uitkomst van de normeringssystematiek in het voor- en het najaar bestuurlijk wordt gewogen. Die weging vindt plaats in het Bestuurlijk overleg financiële verhouding (Bofv). Wanneer één van de partijen (Rijk of VNG/IPO) de uitkomsten van de normeringssystematiek op enig moment onredelijk vindt, kan dit in het bestuurlijk overleg aan de orde worden gesteld.

Doelbereiking:

De werking van de normeringssystematiek

De normeringssystematiek betreft de afspraken over de ontwikkeling van het gemeente- en provinciefonds. Deze afspraken bestaan uit een rekenregel en uit de bestuurlijke weging van de uitkomst van die rekenregel. De rekenregel is uitgewerkt in de accresberekening die plaats vindt op basis van de jaar op jaar-mutatie van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. De bestuurlijke weging van de uitkomst (het accres) vindt plaats in het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen. Daarnaast wordt één keer per vier jaar de normeringssystematiek geëvalueerd. Daarbij wordt niet alleen naar de uitkomsten gekeken, maar ook naar een afgesproken aantal toetsingscriteria.

Operationele doelstelling 2: Een verdeling van de beschikbare financiële middelen over provincies die elk van de provincies in staat stelt om hun inwoners een gelijkwaardig voorzieningenpakket tegen globaal gelijke lastendruk te kunnen leveren.

Prestatie-indicator

Voor wat betreft de verdeling van de beschikbare financiële middelen is het Periodiek onderhoudsrapport (POR) de belangrijkste indicator. Daarin wordt door de fondsbeheerders bijgehouden of de verdeling nog adequaat is, dat wil zeggen of deze, binnen bepaalde marges nog aansluit bij de daadwerkelijke uitgaven van de provincies zoals blijkt uit de begrotingen.

Doelbereiking:*Periodiek onderhoudsrapport (POR)*

Omdat zoals blijkt uit het door BZK uitgeoefende financieel toezicht op provincies de financiële positie van provincies gunstig is en de provincies relatief veel vrijheid hebben bij de aanwending van middelen is in de prioriteitsstelling bij het Rijk er voor gekozen om het Periodiek onderhoudsrapport provinciefonds, dat als instrument kan worden gehanteerd bij het oordeel over de verdeling van het provinciefonds, niet uit te brengen in 2012.

5. BEDRIJFSVOERINGSPARAGRAAF

Inleiding

Met ingang van het verslagjaar 2006 kent het provinciefonds een bedrijfsvoeringparagraaf met twee verplichte elementen, te weten rechtmatigheid en de totstandkoming van de niet-financiële beleidsinformatie. Voor rechtmatigheid geldt dat wordt vermeld of en bij welk beleidsartikel de tolerantiegrens voor verplichtingen en ontvangsten is overschreden en wat daarvan de oorzaak was. Ten aanzien van de niet-financiële beleidsinformatie is aangegeven op welke manier aandacht is besteed aan de totstandkoming daarvan.

Rechtmatigheid

Op basis van de mij beschikbare informatie zijn er geen onrechtmatigheden geconstateerd die de tolerantiegrens op artikelniveau overschrijden en is er sprake van een getrouw beeld.

Totstandkoming van niet-financiële beleidsinformatie

Op basis van de mij beschikbare informatie zijn er geen relevante tekortkomingen geconstateerd in de totstandkoming van niet-financiële beleidsinformatie op artikelniveau.

Algemene Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer heeft in het jaarverslag 2011 van het provinciefonds geen onvolkomenheden geconstateerd.

C. JAARREKENING

6. VERANTWOORDINGSSTAAT VAN HET PROVINCIEFONDS 2012

Verantwoordingsstaat 2012 van het provinciefonds B(51) (x € 1.000)										
		(1)			(2)			(3)		
Art.	Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting			Realisatie			Verschil Realisatie en Oorspronkelijk vastgestelde begroting		
		Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
01	provinciefonds	1.116.489	1.116.489	1.116.489	1.686.341	1.686.017	1.686.017	569.852	569.528	569.528

7. SALDIBALANS PROVINCIEFONDS PER 31 DECEMBER 2012

Saldibalans per 31 december 2012 van het provinciefonds (x € 1.000)					
DEBET			CREDIT		
OMSCHRIJVING	31-12-2012	31-12-2011	OMSCHRIJVING	31-12-2012	31-12-2011
1) Uitgaven t.l.v. de begroting 2011		1.268.084	2) Ontvangsten t.g.v. de begroting 2011		1.268.084
Uitgaven t.l.v. de begroting 2012	1.686.017		Ontvangsten t.g.v. de begroting 2012	1.686.017	
8) Extra comptabele vorderingen	0	0	8a) Tegenrekening extra compt. Vorderingen	0	0
10) Voorschotten	2.895.554	2.649.415	10a) Tegenrekening voorschotten	2.895.554	2.649.415
12a) Tegenrekening openstaande verplichtingen	324	0	12) Openstaande verplichtingen	324	0
Totaal	4.581.895	3.917.499	Totaal	4.581.895	3.917.499

Toelichting behorende bij de saldibalans per 31 december 2012 van het provinciefonds

Hierna worden de saldibalansposten toegelicht. De nummering van de toelichting komt overeen met die van de saldibalansposten.

Ad 1. Uitgaven ten laste van de begroting

Ad 2. Ontvangsten ten gunste van de begroting

Bij de begrotingsuitgaven en -ontvangsten voor 2012 zijn de gerealiseerde uitgaven en ontvangsten opgenomen met betrekking tot het jaar waarvoor de Rijksrekening nog niet door de Tweede Kamer is goedgekeurd (2012).

Ad 10. Voorschotten

Hieronder zijn de betaalde voorschotten opgenomen voor nog niet definitief vastgestelde uitkeringen aan provincies. De provincies ontvangen, als gevolg van de wet, voorschotten tot het bedrag waar ze vermoedelijk recht op hebben. Uitkeringen aan de provincies worden na afloop van het uitkeringsjaar via beschikkingen definitief vastgesteld. Het totaalbedrag van de betaalde voorschotten bestaat bijna volledig uit voorschotten aan provincies op de algemene uitkering, de integratie-uitkeringen en de decentralisatie-uitkeringen. Het bedrag is in bijlage 1 bij de saldibalans gespecificeerd.

Ad 12. Openstaande verplichtingen

Onder deze post zijn de openstaande betalingsverplichtingen uit hoofde van de algemene uitkering uit het provinciefonds, openstaande betalingsverplichtingen uit hoofde van de integratie- en decentralisatie-uitkeringen, en openstaande betalingsverplichtingen uit hoofde van onderzoek en bijdragen organisaties opgenomen. Het bedrag is in bijlage 2 bij de saldibalans gespecificeerd.

Bijlage 1 bij saldbalans 31 december 2012

Specificatie voorschotten (x € 1.000)		
	31-12-2012	31-12-2011
Art. 1.2.1. Algemene uitkering provinciefonds¹		
2010	0	1.259.046
2011	726.650	726.650
2012	487.263	0
	1.213.913	1.985.696
Art. 1.2.2./1.2.3. Integratie-uitkeringen/ decentralisatie-uitkeringen¹		
2010	0	172.709
2011	491.010	491.010
2012	1.190.631	0
	1.681.641	663.719
TOTAAL	2.895.554	2.649.415

¹ Dit onderdeel van de tabel vergelijkt de voorschotten per 31 december 2012 waarvoor per uitkeringsjaar de beschikking nog niet definitief is opgemaakt (en de daarbij behorende omvang van de voorlopige beschikking) met de voorschotten waarvoor geldt dat de definitieve beschikking voor het betreffende uitkeringsjaar per 31 december 2011 nog niet was opgemaakt.

Mutatieoverzicht voorschotten provinciefonds (x € 1.000)

voorschotten per 01-01-2012	2.649.415
ontstaan in 2012	1.677.894
afgerekend in 2012	1.431.755
voorschotten per 31-12-2012	2.895.554

Bijlage 2 bij saldbalans 31 december 2012

Verloop van de openstaande betalingsverplichtingen/vorderingen (x € 1.000)						
Art.	Omschrijving	Openstaande verplichtingen per 1-1-2012	Aangegane verplichtingen in 2012 (excl. positieve bijstellingen)	Tot betaling gekomen in 2012	Bijstellingen van aangegane verplichtingen uit eerdere begrotingsjaren	Openstaande verplichtingen per 31-12-2012
1.1.	Onderzoek en bijdragen organisaties ¹	0	0	0	0	0
1.2.1.	Algemene uitkering met inbegrip van de netto-uitkering over vorige jaren	- 3	487.586	487.263	0	320
1.2.2. / 1.2.3.	Integratie- en decentralisatie-uitkeringen	3	1.198.755	1.198.754	0	4
Totaal		0	1.686.341	1.686.017	0	324

¹ Kosten Financiële-verhoudingswet

D. BIJLAGEN

8. BIJLAGE 1: VERDIEPINGSBIJLAGE

Budgettaire geschiedenis over het jaar 2012 (x € 1.000)			
Provinciefonds	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
<i>Ontwerp-begroting en nota van wijziging</i> (Kamerstukken II 2011–2012, 33 000 C, nrs. 1 en 2)	1.116.489	1.116.489	1.116.489
1. Vastgestelde begroting (Stb. 2012, 43)	1.116.489	1.116.489	1.116.489
<i>Mutaties 1e suppletoire begroting (Voorjaarsnota)</i> Ontwerp-suppl. begroting (Kamerstukken II 2011–2012, 33 280 C, nrs. 1 en 2)	48.107	48.107	48.107
2. Vastgestelde mutatie 1e suppletoire begroting (Stb. 2012, 445)	48.107	48.107	48.107
<i>Mutaties 2e suppletoire begroting (Najaarsnota)</i> Ontwerp-suppl. begroting (Kamerstukken II 2012–2013, 33 480 C, nrs. 1 en 2)	213.252	213.252	213.252
3. Vastgestelde mutatie 2e suppletoire begroting (Stb. 2013, 53)	213.252	213.252	213.252
<i>Voorgestelde mutatie bij slotwet</i> Ontwerp-slotwet	308.493	308.169	308.169
4. Vast te stellen mutatie bij slotwet	308.493	308.169	308.169
Totaal geraamd tevens realisatie 2012 (1+2+3+4)	1.686.341	1.686.017	1.686.017

Een uitgebreide toelichting op de bovengenoemde bedragen en mutaties is te vinden in de memorie van toelichting van de ontwerp-begroting 2012 (Kamerstukken II 2011–2012, 33 000 C, nr. 2) en in de memories van toelichting van de suppletoire begrotingen 2012 (Kamerstukken II 2011–2012, 33 280 C, nr. 2 en Kamerstukken II 2012–2013, 33 480 C, nr. 2) van het provinciefonds. Een uitgebreide toelichting op de mutaties bij slotwet is opgenomen in de memorie van toelichting bij genoemde wet.

9. BIJLAGE 2: LIJST MET AFKORTINGEN

BCF	BTW-compensatiefonds
Bofv	Bestuurlijk overleg financiële verhouding
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CW	Comptabiliteitswet
EMU	Economische en Monetaire Unie
FES	Fonds Economische Structuurversterking
Fvw	Financiële-verhoudingswet
GF	Gemeentefonds
IPO	Interprovinciaal Overleg
MILH	Monitor Inkomsten Lokale Heffingen
MRB	Motorrijtuigenbelasting
NJN	Najaarsnota
OEM	Overige Eigen Middelen
OSU	Onderhoudsrapportage Specifieke Uitkeringen
OWB	Ontwerpbegroting
OZB	Onroerende-zaakbelastingen
PF	Provinciefonds
POR	Periodiek Onderhoudsrapport
Rfv	Raad voor de financiële verhoudingen
Rob	Raad voor het openbaar bestuur
SiSa	Single information Single audit
SW	Slotwet
VJN	Voorjaarsnota
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten

10. BIJLAGE 3: LIJST VAN DE BELANGRIJKE TERMEN EN HUN BETEKENIS

Accres	Bedrag waarmee het beschikbare bedrag van het gemeentefonds en het provinciefonds jaarlijks wordt aangepast, gebaseerd op een bestuurlijk overeengekomen normeringssystematiek (zie ook normeringssystematiek).
Algemene uitkering uit het provinciefonds	Uitkering aan alle provincies die ten goede komt aan de algemene middelen.
Cluster	Samenhangend geheel van beleidsterreinen uit oogpunt van kostenoriëntatie en verdeling.
Decentralisatie-uitkering uit het provinciefonds	Sinds 2008 bestaat binnen het provinciefonds naast de algemene uitkering (zie algemene uitkering uit het provinciefonds) en de integratie-uitkering (zie integratie-uitkering uit het provinciefonds) ook de decentralisatie-uitkering. De verdeling van de decentralisatie-uitkering volgt evenmin als de integratie-uitkering de regels van de verdeling van de algemene uitkering van het provinciefonds. Anders dan bij de integratie-uitkering, waar de termijn van overheveling naar de algemene uitkering van tevoren vaststaat, ontbreekt bij de decentralisatie-uitkering een dergelijke termijn. Dat maakt de uitkering geschikt voor de overheveling van specifieke uitkeringen, ook als die termijn nog niet bekend is. Ook maakt het de uitkering geschikt voor middelen die slechts tijdelijk beschikbaar zijn.
Financiële-verhoudingswet (Fvw)	Wet waarin is vastgelegd dat er een gemeentefonds en provinciefonds is. De wet regelt daarnaast globaal de wijze van verdeling van het gemeentefonds en provinciefonds. In de wet zijn tevens regels opgenomen met betrekking tot de aanvullende uitkering. Per 1 januari 1997 is de wet voor het gemeentefonds en gemeentefonds herzien.
Integratie-uitkering uit het provinciefonds	Uitkering die wordt toegepast als overheveling van een specifieke uitkering of eigen middelen naar de algemene uitkering bezwaarlijk is vanwege de omvang van de herverdeeffecten. De integratie-uitkering voorziet dan in een geleidelijke overgang naar de algemene uitkering.

Normeringsystematiek	Bepaling van het accres van het gemeentefonds en het provinciefonds op basis van een norm. De norm is de jaarlijkse procentuele ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. De netto gecorrigeerde rijksuitgaven zijn de bruto-rijksuitgaven minus de niet-belastingontvangsten van het Rijk gecorrigeerd voor onder meer de uitgaven voor ontwikkelingssamenwerking, de Europese Unie, het gemeentefonds en het provinciefonds. Als de netto gecorrigeerde rijksuitgaven stijgen (dalen), nemen het gemeentefonds en het provinciefonds met hetzelfde percentage toe (af). Deze systematiek staat ook wel bekend onder het principe van «samen de trap op en samen de trap af».
Periodieke onderhoudsrapportage (POR)	Jaarlijkse rapportage aan de Staten-Generaal over de staat van de verdeelmaatstaven van het gemeentefonds. Wanneer de bestaande verdeling niet meer voldoet aan de kostenstructuren bij de gemeenten, dan wordt gerapporteerd hoe de verdeling kan worden aangepast, c.q. welke onderzoeken op dat gebied lopen. Het rapport verschijnt als bijlage bij de gemeentefondsbegroting.
Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv)	Adviesorgaan op het terrein van de gemeentelijke en provinciale financiën.
Uitkeringsbasis	De uitkeringsbasis wordt berekend door de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van een set van verdeelmaatstaven met de bijbehorende gewichten (bedragen per eenheid).
Uitkeringsfactor	Via de normeringsystematiek wordt jaarlijks de omvang van het provinciefonds bepaald (voeding). De uitkeringsfactor is de verhouding tussen de voeding en de totale landelijke uitkeringsbasis. De uitkeringsfactor wordt afgerond op 3 decimalen achter de komma. Het derde decimaal achter de komma wordt ook wel een «punt» uitkeringsfactor genoemd. Als de uitkeringsfactor bijvoorbeeld stijgt van 1,253 naar 1,265 is dit een stijging van 12 punten.
Uitkeringsjaar	Het kalenderjaar waarover het recht op uitkering ontstaat.